

[opis]

Książka zawiera aktualną wiedzę z finansów samorządowych. Autor ukazał merytoryczne zagadnienia związane z finansami publicznymi, prawem finansowym z punktu widzenia funkcji i zadań współczesnego decydenta samorządowego. W monografii w sposób usystematyzowany, kompletny, a zarazem przystępny przedstawiono fundamentalne zagadnienia wymagane do skutecznego zarządzania gospodarką finansową jednostki samorządu terytorialnego. Zaletą publikacji jest omówienie problematyki dotyczącej: otoczenia prawnego i form organizacyjnych samorządu terytorialnego, procedury projektowania zarządzania i ewaluacji budżetu samorządowego, planowania finansowego, przekazywania wybranych dotacji z budżetu lokalnego, istoty sprawozdawczości budżetowej, a także nadzoru, kontroli gospodarki finansowej, dyscypliny finansów publicznych, absolutorium komunalnego, ze szczególnym zaakcentowaniem w tej procedurze roli komisji rewizyjnej. W dalszej kolejności podjęty został temat kontroli zarządczej i funkcji audytu wewnętrznego w administracji samorządowej. Książka adresowana jest w szczególności do przedstawicieli władz stanowiących i wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego. Powinna również zainteresować środowisko akademickie, tj. pracowników naukowych i studentów różnych kierunków studiów.

[rec]

Prof. zw. dr hab. Teresa Famulska, kierownik Katedry Finansów Publicznych, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach:

Analiza zawartości recenzowanej książki uprawnia do stwierdzenia, że podjęto w niej wszystkie ważne i aktualne zagadnienia z zakresu finansów samorządowych. Za istotny walor dzieła należy uznać jego kompleksowy charakter. Całościowe, a zarazem bardzo szczegółowe ujęcie rozpatrywanej tematyki odróżnię pracę od dostępnych obecnie na polskim rynku wydawniczym publikacji z zakresu finansów samorządowych. Opracowanie charakteryzuje wysoki poziom merytoryczny. Autor z dużym znanstwem, z zarazem przystępnie prezentuje złożoną problematykę. Tam gdzie jest to konieczne, nawiązuje do stosownych ustaw i innych aktów normatywnych, słusznie łącząc ich omówienie z analizą skutków ekonomicznych funkcjonowania w praktyce. Książka będzie źródłem uporządkowanej wiedzy dla członków władz stanowiących i wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego oraz innych praktyków stosujących określone przepisy prawa finansowego. Praca powinna również zainteresować środowisko akademickie, zarówno pracowników naukowych zajmujących się problematyką finansów samorządowych, jak i studentów różnych kierunków, przede wszystkim ekonomicznych oraz prawa i administracji.

[autor]

Piotr Sołtyk

doktor nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii, adiunkt w Katedrze Finansów Publicznych Instytutu Finansów, Kolegium Ekonomii, Finansów i Prawa Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Specjalizuje się w obszarach takich jak: finanse publiczne, finanse samorządowe, audyt i rewizja sprawozdań budżetowych i finansowych. Wykładowca na studiach podyplomowych. Od 2004 r. praktykujący audytor w sektorze finansów publicznych. Autor 105 publikacji naukowych i popularnonaukowych, w tym 5 pozycji książkowych z dziedziny finansów publicznych, kontroli zarządczej i audytu. Współautor trzech komentarzy do ustawy o finansach publicznych. Jest członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia Księgowych w Polsce Oddział w Krakowie.

[spis]

Wykaz skrótów

Wstęp

Rozdział 1. Uwarunkowania prawne oraz zasady działania samorządu terytorialnego

- 1.1. Wybrane regulacje prawne kształtujące gospodarkę finansową jednostek samorządu terytorialnego
- 1.2. Podział zadań pomiędzy różnymi szczeblami samorządu terytorialnego
 - 1.2.1. Katalog zadań własnych gminy
 - 1.2.2. Katalog zadań własnych powiatu
 - 1.2.3. Katalog zadań własnych województwa samorządowego
- 1.3. Zasady działania gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego
 - 1.3.1. Zasada jawności i przejrzystości finansów publicznych
 - 1.3.2. Zasada jawności gospodarki finansowej w świetle przepisów samorządowych ustaw ustrojowych
 - 1.3.3. Zasada dotycząca przeznaczenia środków publicznych
 - 1.3.4. Zasada dotycząca stosowania klasyfikacji budżetowej
 - 1.3.5. Zasada nadzoru i kontroli środków publicznych
 - 1.3.7. Zasada legalności wydatków budżetowych
 - 1.3.6. Zasada powszechności ubiegania się o środki publiczne
 - 1.3.8. Zasada dotycząca wysokości zaciąganych zobowiązań finansowych
- 1.4. Istota i charakterystyka zasad budżetowych w gospodarce finansowej jednostek samorządowych

Rozdział 2. Budżet jednostki samorządu terytorialnego

- 2.1. Pojęcie i podstawy prawne budżetu samorządowego
- 2.2. Terminy budżetowe
- 2.3. Konstrukcja uchwały budżetowej
- 2.4. Upoważnienia dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego
- 2.5. Załączniki do uchwały budżetowej

- 2.6. Dochody budżetu oraz ich źródła
- 2.7. Przeznaczenie i podział wydatków budżetu samorządowego
- 2.8. Niewygasające wydatki
- 2.9. Blokowanie wydatków
- 2.10. Rezerwy budżetowe
 - 2.10.1. Rezerwa ogólna
 - 2.10.2. Rezerwa celowa
 - 2.10.3. Rezerwa na zarządzanie kryzysowe
- 2.11. Istota i znaczenie uchwały budżetowej
 - 2.11.1. Uchwała w sprawie prac nad projektem uchwały budżetowej
 - 2.11.2. Znaczenie projektu uchwały budżetowej
 - 2.11.3. Przygotowanie projektu uchwały budżetowej
 - 2.11.4. Terminy dotyczące etapu projektowania uchwały budżetowej
 - 2.11.5. Opinia regionalnej izby obrachunkowej o projekcie uchwały budżetowej
- 2.12. Uchwalenie uchwały budżetowej
 - 2.12.1. Tryb podjęcia uchwały budżetowej
- 2.13. Uprawnienia organu wykonawczego na etapie wykonywania budżetu
- 2.14. Deficyt budżetowy i przesłanki jego ograniczenia
- 2.15. Istota długu samorządu terytorialnego
- 2.16. Udzielenie poręczeń i gwarancji
- 2.17. Nowy indywidualny wskaźnik maksymalnego zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego
- 2.18. Nowe uwarunkowania prawne równoważenia budżetu
- 2.19. Istota wieloletniego planowania finansowego
- 2.20. Komisarz rządowy w samorządzie terytorialnym
- 2.21. Rezultaty badań trendów finansowych jednostek samorządu terytorialnego
- 2.22. Statystyki opisowe indeksów finansowania zadań jednostek samorządu terytorialnego
- 2.23. Trendy w finansowaniu jednostek samorządu terytorialnego

Rozdział 3. Formy organizacyjno-prawne realizacji zadań publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego

- 3.1. Katalog form organizacyjno-prawnych samorządu terytorialnego
- 3.2. Jednostka budżetowa
 - 3.2.1. Statut jednostki budżetowej
 - 3.2.2. Plan finansowy jednostki budżetowej
 - 3.2.3. Zasady tworzenia, łączenia i likwidacji jednostek budżetowych
- 3.3. Samorządowy zakład budżetowy
 - 3.3.1. Plan finansowy samorządowego zakładu budżetowego
 - 3.3.2. Zasady likwidacji i przekształcania samorządowego zakładu budżetowego
- 3.4. Wydzielony rachunek dochodów w oświatowych jednostkach samorządowych
 - 3.4.1. Elementy uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego o utworzeniu rachunku dochodów
 - 3.4.2. Przykładowe źródła dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku dochodów
- 3.5. Inne samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych

- 3.6. Samorządowe instytucje kultury
 - 3.6.1. Instytucje kultury
 - 3.6.2. Gospodarka finansowa instytucji kultury
- 3.7. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej
- 3.8. Wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego
 - 3.8.1. Związek międzygminny
 - 3.8.2. Związek powiatów
 - 3.8.3. Spółki prawa handlowego w realizacji zadań jednostek samorządu terytorialnego

Rozdział 4. Wybrane zagadnienia przekazywania dotacji z budżetu samorządowego

- 4.1. Pojęcie dotacji i podstawy prawne normujące ich przekazywanie
- 4.2. Rodzaje dotacji budżetowych
- 4.3. Przykłady klasyfikacji budżetowej dotacji przekazywanych z budżetu
- 4.4. Dotacje dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych – uwagi ogólne
 - 4.4.1. Sfera zadań publicznych dotowanych z budżetu lokalnego
 - 4.4.2. Formy zlecenia zadania publicznego
 - 4.4.3. Kompetencje organów jednostki samorządu terytorialnego w zakresie udzielanych dotacji
 - 4.4.4. Uchwała organu stanowiącego określająca tryb postępowania o udzielenie dotacji celowej
 - 4.4.5. Elementy umowy dotacyjnej
 - 4.4.6. Rozliczenie dotacji
 - 4.4.7. Ewidencja w księgach rachunkowych urzędu dotacji udzielanych na podstawie art. 221 ustawy o finansach publicznych
- 4.5. Wykorzystanie dotacji
- 4.6. Dotacje wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem
- 4.7. Dotacje pobrane nienależnie
- 4.8. Dotacje pobrane w nadmiernej wysokości
- 4.9. Zwrot dotacji do budżetu samorządowego

Rozdział 5. Sprawozdawczość budżetowa oraz nadzór i kontrola gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego

- 5.1. Istota i funkcje sprawozdawczości budżetowej w optymalnym zarządzaniu środkami publicznymi
 - 5.1.1. Charakterystyka wybranych sprawozdań budżetowych
- 5.2. Prawne aspekty nadzoru i koncepcja kontroli zarządczej w samorządzie terytorialnym
 - 5.2.1. Pojęcie i przedmiot kontroli finansowej
 - 5.2.2. Miejsce i cele kontroli zarządczej w administracji samorządowej
 - 5.2.3. Odpowiedzialność za kontrolę zarządczą
- 5.3. Wybrane aspekty audytu wewnętrznego w jednostce samorządu terytorialnego

Rozdział 6. Problematyka naruszenia dyscypliny finansów publicznych w jednostkach samorządu terytorialnego

- 6.1. Pojęcie i regulacje prawne normujące dyscyplinę finansów publicznych
- 6.2. Zasady odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych

- 6.3. Przepisanie winy za naruszenie dyscypliny budżetowej
- 6.4. Klasyfikacja czynów skutkujących naruszeniem dyscypliny finansów publicznych
- 6.5. Zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych
- 6.6. Kary za naruszenie dyscypliny finansów publicznych

Rozdział 7. Absolutorium samorządowe jako instrument oceny wykonania budżetu

- 7.1. Podstawy prawne, pojęcie „absolutorium samorządowe” i rola członków komisji rewizyjnej
- 7.2. Katalog materiałów źródłowych w absolutorium samorządowym
 - 7.2.1. Roczne sprawozdanie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego
 - 7.2.2. Roczne sprawozdania z wykonania planu finansowego jednostek wymienionych w art. 9 pkt 10, 13 i 14 ustawy o finansach publicznych
 - 7.2.3. Zakres informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego
 - 7.2.4. Sprawozdanie finansowe – uwagi ogólne
- 7.3. Struktura sprawozdania finansowego w jednostce samorządu terytorialnego
- 7.4. Bilans skonsolidowany jednostki samorządu terytorialnego
- 7.5. Udział biegłego rewidenta w procedurze absolutorium komunalnego
- 7.6. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego przez organ stanowiący
- 7.7. Wybrane wskaźniki finansowe ewaluacji budżetu samorządowego
- 7.8. Wniosek komisji rewizyjnej i najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w tym dokumencie
- 7.9. Uchwała w sprawie absolutorium
 - 7.9.1. Nieprawidłowości w uchwałach absolutoryjnych
- 7.10. Działalność kontrolna komisji rewizyjnej w kontekście procedury oceny wykonania budżetu
 - 7.10.1. Podstawy prawne i organizacja komisji rewizyjnej
 - 7.10.2. Plan pracy komisji rewizyjnej
 - 7.10.3. Zasady kontroli komisji rewizyjnej
 - 7.10.4. Elementarna zawartość protokołu kontroli komisji rewizyjnej
 - 7.10.5. Nieprawidłowości w procedurach kontroli komisji rewizyjnej

Zakończenie

Bibliografia

Spis rysunków

Spis tabel